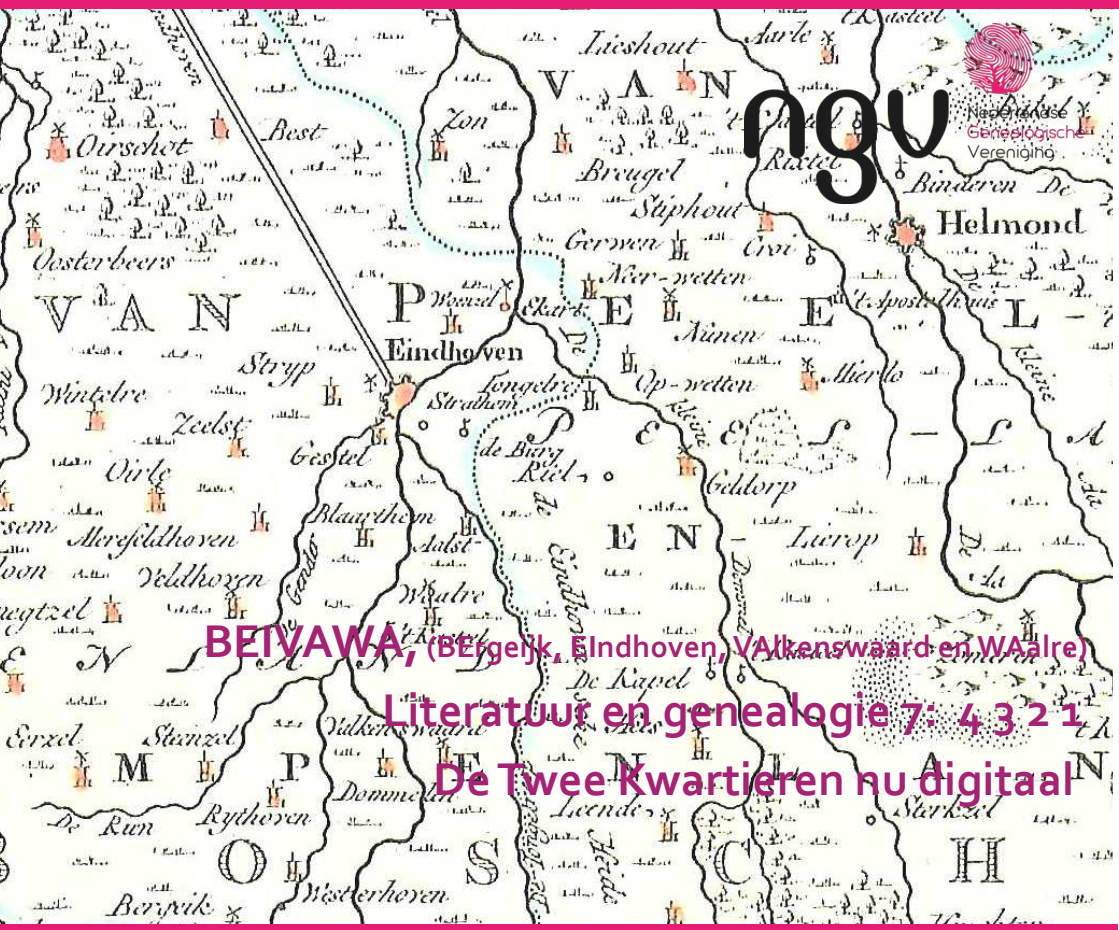

De Twee Kwartieren

Genealogisch tijdschrift voor
Kempen- en Peelland

ngv

BEIWAWA, (Beijl, Eindhoven, Valkenswaard en Waalre)

Literatuur en genealogie 7: 4 3 2 1

De Twee Kwartieren nu digitaal

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

Jaargang 27 | Nr. 1 | verschijnt 1 x per kwartaal | maart 2019

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
Afdeling KEMPEN- en PEELLAND

Inhoudsopgave

- 2 Inhoudsopgave
- 3 Van de redactie
- 4 Bestuursvergaderingen
- 4 Cursussen en workshops
- 4 Stamboomsprekuren
- 5 Geplande bijeenkomsten
- 7 Terugblik op ledenactiviteiten
- 8 De Twee Kwartieren nu digitaal
- 9 De "Edmond Delhougne penning"
- 11 Oud Schrift
- 12 BEIVAWA, (BERgeijk, Eindhoven, VALkenswaard en WAAlre)
- 20 Transcriptie oud schrift
- 20 Mutaties ledenlijst
- 21 Literatuur en genealogie 7: 4 3 2 1
- 25 Bibliotheek: aanwinsten boeken
- 26 Wilhelmina is Anselma
- 28 Leden stellen zich voor
- 30 Colofon

Niet ondertekende stukken worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redactie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden voor **1 mei 2019**

Tevens bestaat de mogelijkheid om uw advertentie te plaatsen.

Voor informatie neemt u contact op met de redactie.

Redactieadres:

e-mailadres: redactiedtk@kpl.ngv.nl

postadres: Langakker 29 5283 TE BOXTEL

ISSN: 2589-6210

VAN DE REDACTIE

Dit voorwoord leest u mogelijk op het beeldscherm van uw desktop computer, of op uw laptop, i-pad of mobiele telefoon. U kunt afbeeldingen vergroten en downloaden, of via links op de betreffende internetpagina's kijken. Kortom: dit is de eerste unieke digitale versie van De Twee Kwartieren.

Zoals "de geschiedenis van een of andere gewone familie, hoe nederig ook, over vijf of zes generaties volledig verhaald, een beter beeld (zou) geven van de toestand en de vooruitgang der maatschappij, dan de meest doorwrochte verhandeling" ziet u in de geschiedenis van 27 jaargangen van het afdelingsblad van de Afdeling Kempen- en Peelland iets terug van de ontwikkeling van de technologie. Van bladzijden getypt op speciaal stencilpapier, via fotokopieën en offsetdruk gemaakt met WordPerfect en Word naar desktoppublishing en digitale uitgave. Zoals u ooit uw stamboomgegevens in kaartenbakken en multimappen uitschreef of -typte, tot de stamboomprogramma's die u nu gebruikt, en vroeger in de archieven de originele stukken raadpleegde en tegenwoordig via internetdatabanken direct kunt komen bij de scans die over uw familie gaan.

Niet elke voortuitgang wordt direct ervaren als een verbetering: mensen zijn nu eenmaal gewoontedieren. We moeten wennen aan elke nieuwe versie van gensdatapro of van de zoekpagina van het archief en dus ook aan een digitaal tijdschrift. Wij hopen dat u de voordelen snel gaat ervaren. En de veranderingen kunt bijhouden want "If everything's under control you're going too slow".

BESTUURSVERGADERINGEN

Het Bestuur vergadert op de woensdagen 20 maart en 5 juni 2019. Hebt u onderwerpen waarvan u wilt dat het Bestuur die bespreekt, stuur die dan naar voorzitter@kpl.ngv.nl.

CURSUSSEN EN WORKSHOPS

Op de inleverdatum van de kopij is nog een beperkt aantal plaatsen voor de cursussen **Paleografie Beginners** en **Familiegeschiedenis**, die beide op 11 maart beginnen. Informeer via cursussen@kpl.ngv.nl of er nog plaats is.

Een cursus **GensDataPro** staat gepland in de herfst van dit jaar, evenals een beginnerscursus **Aldfaer**.

Het Bestuur is ook van voornemen in het najaar een workshop te geven voor maximaal 15 deelnemers. Onderwerp is het opzoeken van genealogische informatie via internet (WieWasWie, BHIC).

Wilt u als eerste de data weten? Mail dan naar cursussen@kpl.ngv.nl en noem daarbij de cursus van uw voorkeur.

STAMBOOMSPREKUREN

Al geruime tijd zijn Bestuursleden en Ondersteuners te vinden in enkele Brabantse bibliotheken bij een stamboomspreekuur, een stamboomcafé of een Genealogische Inloop.

de Bibliotheek

Zij helpen mensen met (eenvoudige) vragen over onderzoek naar hun voorouders. Vaak geven zij een voorzet om ze verder zelf te laten zoeken. Uiteraard proberen ze ook de bezoekers enthousiast te maken om lid te worden van de NGV afdeling Kempen- en Peelland.

VOOR LEDEN EN NIET-LEDEN !

Wat sommigen zich niet realiseren is dat deze bijeenkomsten uiteraard ook toe-

gankelijk zijn voor onze leden. Dan is er tijd om rustig eens te kijken waar bijvoorbeeld het onderzoek vastloopt en hopelijk om oplossingen te bieden waar de onderzoeker wat aan heeft.

Op de volgende zaterdagen zijn er van 11.00 – 14.00 uur 'Stamboomsprekuren' in:

- 2 maart: Bibliotheek Veldhoven, Meiveld 2, 5501 KA VELDHOVEN
23 maart: Heemhuis Nuenen, Papenvoort 15A, 5671 CP NUENEN
Let wel: (start 10.30 uur)
6 april: Bibliotheek Geldrop, Heuvel 94, 5664 HN GELDROF
11 mei: Bibliotheek Eindhoven, Emmasingel 22, 5611 AZ EINDHOVEN

GEPLANDE BIJEENKOMSTEN

De afdelingsbijeenkomsten vinden plaats in Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ Eindhoven. Tenzij anders aangegeven is de zaal open vanaf 19.30 uur. Het programma begint om 20.00 uur. Tijdens de bijeenkomsten is er informatie beschikbaar over GensDataPro en is er gelegenheid om boeken te lenen uit de afdelingsbibliotheek. Ook de afdeling Communicatie is aanwezig.

Dinsdag 12 maart 2019:

Lezing: De twintigste eeuw als eeuw van het levensverhaal
& Een struikelsteen voor Bertram Polak

Spreker: **Prof. Arnoud-Jan Bijsterveld**

In het eerste deel van deze lezing gaat de spreker in op de factoren die aan de recente hausse in levensverhalen ten grondslag liggen, op de betekenis die egodocumenten en mondelinge geschiedschrijving kunnen hebben, maar ook op de valkuilen en problemen van deze bronnen voor de (familie)geschiedenis. Na de pauze vertelt hij het verhaal van Bertram Polak en de zoektocht die voorafging aan het leggen van de struikelsteen. Hij

wil laten zien dat het documenteren en visualiseren van levensverhalen essentieel is om een bijdrage te leveren aan processen van identificatie en identiteitsvorming.

Dinsdag 2 april 2019:

De AfdelingsLedenVergadering begint om 19.30 uur.

De belangrijkste agendapunten:

- Secretarieel en financieel jaarverslag 2018
- Mutaties in het Bestuur: drie bestuursleden zullen aftreden en stellen zich herkiesbaar: de heren Van de Donk, Van het Groenewoud en Haubrich (penningmeester). Mevrouw Van Wijk stopt als secretaris en gaat door als gewoon bestuurslid. De heer Jager stelt zich kandidaat als secretaris.

NB: de voorzitter, de secretaris en de penningmeester worden in functie benoemd.

De leden krijgen via e-mail de agenda en de betreffende stukken toegestuurd.

Programma: Sporen en/of Hoe doede gij dâ?

Spreekers: Leden van Kempen- en Peelland.

Als u iets wilt vertellen over uw zoektocht of over uw manier van werken, stuur dan een mailtje naar secretaris@kpl.ngv.nl met een korte beschrijving. Ook voor meer informatie. U kunt gebruik maken van laptop en beamer.

De volgende bijeenkomst vindt plaats op een andere locatie en heeft een vroeger begintijdstip!

Dinsdag 14 mei 2019:

Lezing: Verborgten verleden

Spreeker: **Dhr. Jan van Holsteyn**

Locatie: **Wijkcentrum 't Slot**

Kastelenplein 167

5653 LX Eindhoven

Tijd: **19.30 (!) – 21.30 uur**

Het NTR-programma Verborgten Verleden kent een grote schare trouwe kijkers. **Dhr. Jan van Holsteyn** (eindredacteur van het programma) geeft een lezing over de achtergronden van deze serie.

Voor de pauze vertelt hij hoe dit programma tot stand komt. Hij geeft een kijkje achter de schermen en gaat in op de volgende onderwerpen:

- de keuze van de hoofdpersoon;
- het waarom van een 'Bekende Nederlander';
- welk onderzoek de basis is van het programma;
- hoe je van dit onderzoek tot een televisieprogramma komt;
- de factoren die het succes van het programma bepalen.

De lezing wordt met fragmenten uit het programma geïllustreerd en de spreker

- de keuze van de hoofdpersoon;
- het waarom van een 'Bekende Nederlander';
- welk onderzoek de basis is van het programma;
- hoe je van dit onderzoek tot een televisieprogramma komt;

TERUGBLIK OP LEDENACTIVITEITEN

Zaterdag 12 januari 2019: nieuwjaarsbijeenkomst: Lezing door Wim Daniëls

Op onze nieuwjaarsbijeenkomst van dit jaar trad Wim Daniëls op met een voordracht over zijn werk. Daarbij wist hij een aantal interessante verbindingen te leggen met de genealogie.

Dat begon met zijn reis door Amerika van New York naar San Francisco, waarin hij kennismakte met de Mormonen en het belang dat zij stellen in de kennis van de namen van hun voorouders.

In zijn eerste project verzamelde hij alle namen van de inwoners van zijn dorp Aarle-Rixtel. Dat werd zijn eerste boek. Voor- en achternamen bleven hem bezighouden en veel van zijn boeken gaan dan ook over namen. Dat bracht hem ook in contact met het Meertensinstituut.

Een paar leuke observaties voor stamboomonderzoekers waren dat namen die op -mans eindigen typisch Brabants zijn en namen om -man eerder van boven de rivieren stammen. De op -ma, -stra en -ga eindigende namen zijn natuurlijk weer Fries. In namen als Swinkels en Smulders komt het ontstaan van de naam naar

voren door de begin- en eind-s weg te laten: mulder (molenaar) en winkel.

Dat kinderen soms de naam krijgen van een eerder jong gestorven broertje of zusje zal velen van ons al wel opgevallen zijn. De mooie term schaduwkind zal voor velen nog nieuw zijn.

Wim Daniëls houdt in zijn boeken ook een pleidooi voor het behoud van de klassieke voornamen als Wim, Jan en Kees. Hij betreurt het verdwijnen van het dialect van zijn jeugd zeer. In zijn

nieuwe boek over het oer-Brabantse houdoe legt hij dat woord in ieder geval vast voor het nageslacht.

DE TWEE KWARTIEREN NU DIGITAAL

Zoals u zult zien is er aan de opmaak van de Twee Kwartieren niet zo erg veel veranderd nu ons blad digitaal verspreid wordt. Dat was ook de bedoeling. Maar we hebben wel een paar verbeteringen aangebracht die passen bij de manier waarop u het blad nu gaat lezen.

Aangezien u het blad nu geheel in kleur gaat zien hebben we de kopjes boven de artikelen in kleur gezet: witte letters op een achtergrond in onze kleur heidepaars. Een jaar geleden hebben we omdat we overgingen op de huisstijlletter Corbel gekozen voor een iets bredere bladspiegel en een 11pts letter in plaats van de 10pts Trebuchet die we voor die tijd gebruikten. De Corbel valt nu eenmaal wat ieler en dunner uit dan de Trebuchet en met de vergroting naar 11pts bevorderden we de leesbaarheid. Omdat u nu op het scherm de grootte van de letter zelf kunt bepalen gaan we terug naar de klassieke bladspiegel van voorheen en naar de 10pts Corbel. Grote afbeeldingen kunnen we nu plaatsen op een liggende pagina.

De pagina blijft op A5-formaat. We hebben A4-formaat uitgeprobeerd maar A5 blijkt het aangenaamst te zijn op het scherm van PC, laptop of tablet. Op een modern scherm en ook op de grotere tablets blijkt de A5-pagina goed in zijn geheel zichtbaar te zijn en dan ook nog goed leesbaar te blijven. Zo nodig kunt u de tekst natuurlijk uitvergrooten met ctrl+ of met de zoomfunctie van de PDF-reader.

Het bestand kunt u lezen in verschillende soorten programma's, maar een speciale

PDF-reader zoals de bekende Acrobat Reader biedt de meeste mogelijkheden. Hiervoor wat tips in het gebruik. Links van het grote leesvenster ziet u een overzicht van alle pagina's in het blad. Als u ruimte genoeg hebt op uw scherm is het handig die balk te verbreden tot dat u twee of zelfs drie kleine pagina's naast elkaar ziet. U kunt de PDF-reader ook zo instellen dat u twee pagina's naast elkaar ziet in het grote leesvak, dat kan prettig lezen zijn. Bij een tablet kunt u het scherm rechtopzetten zodat u de hele pagina overziet.

Hierbij hangt veel af van de grootte van het scherm en de resolutie, maar het loont in ieder geval de moeite om te experimenteren met de mogelijkheden van de PDF-reader.

In de gedrukte versie waren er steeds meer links naar mailadressen en web-adressen opgenomen. Dat blijft ook zo maar de nadrukkelijke onderstreping vonden we weinig fraai vooral als er veel links op een pagina voorkwamen. Dus de links herkent u nu doordat deze in blauw gedrukt zijn.

Een nieuwtje is dat u in de inhoudsopgave door een klik op de titel (in blauw!) direct naar de betreffende pagina springt. Klik [hier](#) om het te proberen.

De redactie is er zich van bewust dat er bij onze driehonderd lezers een enorme verscheidenheid van apparatuur in gebruik is. We hopen dat we deze layout toch voldoende getest hebben, zodat het voor het overgrote deel van onze lezers een goed leesbaar blad blijft met enige verbetering en verfraaiing in onze vertrouwde en herkenbare opmaak. Uiteraard ontvangt de redactie gaarne uw opmerkingen indien er problemen zijn.

DE "EDMOND DELHOUGNE PENNING"

Nomineren kandidaten "Edmond Delhougne Penning" vóór 15 april a.s.

De commissie Edmond Delhougne Penning organiseert ook dit jaar weer de uitreiking van de Limburgse genealogische "Edmond Delhougne Penning". Op zondag 13 oktober 2019 zal de feestelijke uitreiking in Vlaanderen plaatsvinden in het Gallo-Romeins Museum te Tongeren.

Wij nodigen u uit om kandidaten te nomineren voor deze genealogische onderscheiding.

De voordracht dient door minimaal 3 personen te worden ondersteund.

Gegadigden dienen te voldoen aan de volgende criteria:

- De genomineerde dient genealogisch-historisch onderzoek of activiteiten te hebben verricht en zijn werkzaamheden moeten voornamelijk betrekking hebben op de Nederlandse en Belgische provincie Limburg. De jury zal hieraan een ruime interpretatie geven, maar een binding met de genealogie en de pro-

vincies Limburg moet duidelijk te onderkennen zijn.

- Er dient een stimulerende invloed uit te gaan op de regionale ontwikkeling/promotie van de genealogie en er moet sprake zijn van activiteiten/studies binnen een regionaal historische context.
- Indien de genomineerde onderzoek heeft verricht, moeten de studies gebaseerd zijn op eigen onderzoek, voorzien van een notenapparaat en bronvermeldingen, een redelijke omvang hebben en bij voorkeur gepubliceerd zijn in een tijdschrift of in boekvorm.
- Binnen het vakgebied van de genealogie dienen de activiteiten er uit te springen (op te vallen).
- Er moet sprake zijn van voldoende onderscheidende professionele kwaliteit.
- De studies moeten in de Nederlandse taal zijn geschreven.

Uitreiking van de penning aan Funs Patelski in 2016

De keuze van de genomineerden ligt in handen van een deskundige jury, die bestaat uit genealogen, historici en redacteurs. Alle juryleden hebben ruime ervaring met het verrichten van genealogische c.q. historische activiteiten en onderzoek.

Alleen de laureaat wordt bekend gemaakt. Over selectie en uitkomst wordt niet gecorrespondeerd.

Hoe kunt u kandidaten nomineren?

Voordrachten dienen te worden gericht aan secretaris commissie Edmond Delhougne Penning, mr. A.J.A. (Alphons) Rikken

e-mail: rikken@stggenealogie.nl

tel.: 0031 6 13344400

Voor de voordracht kan gebruik worden gemaakt van het formulier 'voordracht kandidaten', op te vragen bij de secretaris.

Nadere informatie kunt u inwinnen bij de [redactie](#).

De voogd van Benjamin Muller laat in 1696 aan secretaris Poock van de Leidse weeskamer weten dat zijn pupil naar Suriname wil gaan.

Mijnheer Dr. Poock

Deze dient het bekend te maken
 dat Meester Benjamin Muller sig
 heeft laten adu. adu. na Zuri-
 namen, de fegge geuante Jacob
 Kuyge met et fegis jiffi Anna of
 et wapen van Zedfland, voor de fount
 van 500 guld. als blijkt bij de gunde
 fegge gite in gefloten, herbevend
 van afbrekheid, verbljke volgeub
 te wensinge van mijn heer fye ge
 fountgeyl Walt

Aufferd den
 13 februb 1696

U. vriende d. J.
 Meijer

Bron akte: Weeskamerarchie, Leiden. De transcriptie staat elders in dit blad.

Eerder verschenen in het Mededelingenblad van de afdeling Rijnland

januari 2019. Auteur: B. Plantinga.

Een verzameling gegevens met een verknoopt vlechtwerk.

Over het waarom, hoe en wat hiervan ga ik de komende tijd een aantal artikelen maken voor ons afdelingsblad.

Eerst over het waarom en hoe ik brei aan een vlechtwerk van personen. Over de huwelijksmarkt en hoe deze ervoor zorgt, dat er verschillende bevolkingsgroepen (blijven) bestaan en wat we daarvan leren. Hoe en waarom ik knopen door ga hakken en zo de verschillende groepen binnen een bevolking uit elkaar haal. En deze dan vervolgens weer als legoblokjes aan elkaar schuif en a.h.w. één dorpsstamboom of streekstamboom in elkaar zet. Dat er bij het doorhakken van de knopen verschillende soorten stambomen ontstaan en wat je daarmee moet en hoe ik deze in beeld gebracht heb. Bij gelegenheid zal ik het ook hebben over DNA en in een gedachteoefening een beeld schetsen van een mogelijke 'boom', als je het bestand in tijd en ruimte uitbreidt (voor zover dat al mogelijk zou zijn.) Als ik dat te zijner tijd tenminste niet vergeten ben. Tot slot zal ik laten zien hoe je van algemeen naar bijzonder kunt gaan en iemands gehele familie (van vaders- en moederskant, langs alle mogelijke mannelijke én vrouwelijke lijnen) in beeld kunt brengen of een dorpsbevolking kunt weergeven aan de hand van hun onderlinge verwantschap, waarin iedereen een plekje vindt. Een ander nut zijn de lessen, die onderweg geleerd worden, ook al zijn het vaak lessen, die menigeen al kent, maar dan enkel als anekdote en zonder onderbouwing. En soms roep ik: 'Ja maar?! Is dit nu in het algemeen zo? Of alleen in dit bijzondere geval?'

Maar nu eerst:

1: Alle gegevens verzamelen! En breien aan een verknoopt vlechtwerk.

Afgelopen jaar stierf Sudan, de laatste mannelijke witte neushoorn. Natuurbeschermers willen zo iets voorkomen. Zij weten, dat één mannetje niet genoeg is om een soort in stand te houden. Daar heb je een 'populatie' voor nodig. Meestal wordt daar het woord 'gezond' aan toegevoegd: je moet inteelt voorkómen. Zo'n populatie is een groep van voldoende omvang en met genoeg genetische variatie. Eén van de omschrijvingen van populatie is: een groep individuen met gemeenschappelijke voorouders én nageslacht. Je kunt die omschrijving ook op mensen toepassen en dan bedrijf je genealogie. In 1998 schreef ik: 'Mensen worden geboren, trouwen (of niet), krijgen kinderen en sterven; mensen trekken weg, anderen komen. Niets bijzonders dus. Als genealoog wilde ik dat documenteren

met concrete mensen uit een concrete plaats en zien of en op welke wijze ik de gegevens zou kunnen ordenen.’¹

Die ene plaats werd Borkel en Schaft en omdat ik het niet kon laten werden dat er later al meer. Met mezelf heb ik toen afgesproken, dat ik van niet meer dan 5 (voormalige) gemeenten tegelijkertijd gegevens zou verzamelen. Dat werden Borkel en Schaft, Dommelen, Westerhoven, Riethoven en Valkenswaard. En de gegevens die van het bevolkingsregister (dan heb je alle bewoners) en die van de Burgerlijke Stand (waarin relaties worden vastgelegd). Deze worden systematisch verwerkt, volgens de regels van mijn boekje en daarbuiten zoek ik niet. Vraagtekens blijven dan ook vraagtekens, tenzij ik bij het verwerken van de gegevens volgens het boekje in de bronnen het antwoord vindt. Uitgangspunt hierbij is: niet zoeken, maar vinden! Ook in de traditionele genealogie immers vind je niet alles, wat je zoekt. Het ontbreken van bronnen begrenst uiteindelijk elk genealogisch onderzoek; bij mij is de begrenzing in de onderzoeksopzet ingebouwd. Dat ik daarbij voor het begin 125 jaar terugga en dan eerst terugga in de tijd en vervolgens naar het heden en naar de jongste beschikbare gegevens is een kwestie van keuze. Die had ook anders kunnen zijn. Zelf vind ik het prettig om te beginnen met de generatie van de ouders van onze oudste medeburgers.

Ik mag (van mezelf) met een nieuwe (voormalige) gemeente beginnen, als van een gemeente alle beschikbare gegevens van de Burgerlijke Stand en het bevolkingsregister verwerkt zijn. Van elke gemeente verwerk ik per 'ronde' evenveel gegevens: daarom duurt het voor een gemeente met veel inwoners veel langer, voordat alle gegevens verwerkt zijn. Voor Borkel en Schaft, Dommelen, Westerhoven en Riethoven is het zover. Voor Valkenswaard resten nog de laatste overlijdensaktes en het bevolkingsregister vanaf 1890. De nieuwe gemeenten zijn Waalre, Aalst, Bergeijk en Luiksgestel. Van Bergeijk resten nog de bevolkingsregisters vanaf 1890 en de Burgerlijks Stand van na 1900. De andere 3 zijn klaar. Tijd voor een Ja maar?! Is, wat ik gevonden heb, nu algemeen geldig of enkel voor deze dorpen? Kortom: hoe zit het met de stad? Naast Valkenswaard en Bergeijk heb ik nu een bevolkingsregister van Stratum volledig verwerkt én ruim 40 jaar Burgerlijke Stand. Van Eindhoven ruim 300 bladen van het bevolkingsregister en 7 jaar Burgerlijke Stand. Gestel volgt met 75 bladen en 3 jaar Burgerlijke Stand. En nee: wat voor de dorpen geldt, geldt niet voor de stad; althans wat de huwelijksmarkt betreft. Dus daarover de volgende keer. En nog een keer Nee! 1 Ik klapper

¹ Toon van Gestel: Een uitsnede uit een verknoopt vlechtwerk. De onderlinge verwantschap van de bewoners van Borkel en Schaft. In Merckenswaert Jaarboek 1998 Heemkundekring "Weerderheem" Valkenswaard pg 175-190.

niet. Klapperen is heel nuttig bij het ontsluiten van bronnen, zodat genealogen gemakkelijker kunnen zoeken. Het is een hulpmiddel. Het zijn lijsten, waarop personen meerdere keren voor kunnen komen, bv elke keer weer dezelfde ouders bij elke geboren kind. Bij elke akte en bij elk blad is voor mij de vraag: komt deze persoon al voor? Dan worden dus óf nieuwe gegevens ingevoerd bij een al aanwezig persoon of wordt een nieuwe persoon ingevoerd. Alleen als de gegevens onvoldoende zijn voor identificatie kan iemand dubbel (of driedubbel) voorkomen en altijd met de opmerking: identiek met?!

Joseph Sanders en (Maria) Catharina Mikkers hebben mij geleerd: Beter iemand dubbel in het bestand, dan te gemakkelijk veronderstellen: dat zullen wel dezelfde zijn.

Vanaf 1894 terug in de tijd noteer ik kinderen van dit paar tot aan 1868. En vervolgens het huwelijk in 1873. En dan nogmaals het huwelijk in 1867. Er zijn dus twee echtparen met dezelfde namen. Joseph en Joseph zijn neven en Maria Catharina en Catharina zijn nichten. De oudste neef trouwt met de jongste nicht. De oudste drie kinderen (1868-1872) zijn van het eerste echtpaar; de jongste tien (1874-1894) van het tweede echtpaar.

Bevolkingsregisters gebruiken voor identificatie is vragen om problemen; zij zijn notoir onbetrouwbaar. Het is niet ongebruikelijk dat én de dag, én de maand én het jaar van geboorte van een persoon verkeerd zijn genoteerd. Het verhaal van de vader met een borreltje teveel op, zie ik liever gewijzigd in de jonge, niet al te snuggere ambtenaar van goede komaf, die het beter weet dan het gewone volk van geringe stand en naar eigen inzicht maar wat doet.

Nee! 2 Ik maak geen bevolkingsreconstructie. Dat is het werk van een historicus. Dan gaat het om wie (welke persoon), waar (woont die), wat (welk beroep, welke rol heeft die persoon). En de samenstelling van gezinnen. Mij gaat het om de relaties: wie is verwant aan wie en op welke manier zijn die mensen onderling verbonden. Hoe krijg ik daar greep op en hoe breng ik dat in beeld?

Dus als de historicus klaar is met zijn reconstructie, ga ik beginnen met mijn verwantschapsonderzoek en het ordenen van de familieverbanden.

Tot slot enige cijfers: In 1998 bestond het bestand uit 3036 personen; na de laatste ronde in 2018 zijn het er 96.845.

Hieronder het aantal personen, bij wie een plaatsnaam wordt vermeld. Daarbij gebruik ik categorieën van verschillende grootte. Het kleinste getal binnen een categorie is ten minste de helft van het grootste getal (reken maar na!). In de eerste categorie vind je de drie huidige gemeenten ten zuiden van Eindhoven; Stratum is er ondertussen bijgekomen. In de tweede categorie vind je vier voormalige gemeen-

ten én Eindhoven. Dan volgen de kleinste voormalige gemeenten met Gestel en Woensel: de eerste (en grootste) buurgemeente in het Noorden. Tot slot de vermelding van Borkel als dorp ter onderscheiding van Borkel en Schaft als gemeente en vier buurgemeenten in het noordwesten, resp. zuidoosten van het gebied.

I

Valkenswaard	17145
Bergeijk	11937
Waalre	9668
Stratum	8656

II

Luiksgestel	7301
Eindhoven	7070
Westerhoven	5576
Riethoven	5325
Aalst	4376

III

Dommelen	2996
Borkel en Schaft	2369
Gestel	1988
Woensel	1580

IV

Borkel	1424
Leende	1093
Eersel	1065
Heeze	879
Veldhoven	838

Als je let op nog kleinere aantallen vermeldingen zie je naast de buurgemeenten nog een rand rondom het gebied dat zich vooral in het noordoosten uitstrekt tot onder andere 's-Hertogenbosch, Helmond en Weert. Opvallend zijn de aantallen van Soerendonk en Arendonk in de rand en daarbuiten het Belgische Zonhoven en de Gelderse plaatsen Bergh en Groesbeek. Ook de grote steden zijn goed vertegenwoordigd: vanuit België enkel Antwerpen; in Nederland Maastricht, Roermond en Venlo, Arnhem en Nijmegen, Utrecht en Amsterdam, Tilburg, Breda en Roosendaal, Dordrecht, Rotterdam, Delft, 's-Gravenhage en Leiden. Het verschil in het aantal vermeldingen van Nederlandse en Belgische steden suggereert, dat de grens ook daadwerkelijk een grens is.

De oudste personen zijn van het begin van de 18de eeuw. De jongsten overlijden

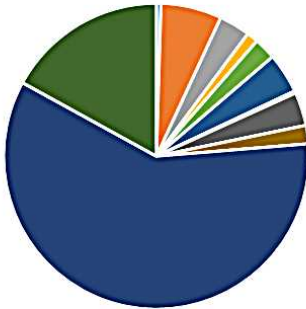
in het midden van de zoste eeuw. Het aantal generaties ligt bij acht.

In de volgende paragraaf gaat het over de huwelijksmarkt: hoe die zorgt voor een verknoopt vlechtwerk, dat de onderlinge verwantschap van de bevolking weer-geeft. En welke bijzondere rol daarbij voor Pieter Soldaat is weggelegd.

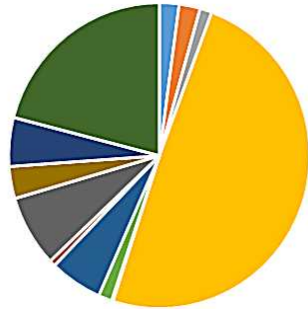
2. De huwelijksmarkt

De huwelijksmarkt is een dorpsmarkt. De negen dorpsgemeenten van mijn onderzoek vertonen allen hetzelfde patroon (althoewel Dommelen daarbij voor een eigen variant zorgt). Van bruid en bruidegom is meer dan de helft geboren in het dorp waar men trouwt (met uitzondering van Dommelen). Minder dan een kwart komt van buiten het onderzochte gebied. De overigen komen uit de buurdorpen. Dommelen heeft de minste inwoners (325 in 1865) en de kerk ligt op minder dan een half uur gaans van die van Valkenswaard ². Dommelen kent zo minder trouwlustigen uit eigen dorp en meer uit de buurdorpen dan de overige dorpsgemeenten.

Westerhoven

Dommelen

■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7 ■ 8 ■ 9 ■ 10 ■ 11 ■ 12

■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7 ■ 8 ■ 9 ■ 10 ■ 11 ■ 12

(De volgorde 1 t/m 12 gaat met de klok mee: Aalst, Bergeijk, Borkel en Schaft, Dommelen, Eindhoven, Luiksgestel, Riethoven, Stratum, Valkenswaard, Waalre, Westerhoven en van elders).

De onderlinge huwelijken verbinden de dorpsbewoners: zij zijn of worden nage-noeg allemaal familie van elkaar. Als je in de praktijk bij een bruidspaar zes generaties terug een gemeenschappelijke voorouder vindt is dat naar ver-wachting. Bij de kinderen is er dan sprake van kwartierherhaling, omdat moeder

² J Kuyper, Gemeente Atlas van de provincie Noord-Brabant

en vader een gemeenschappelijke voorouder hebben. De acht generaties, die ik in mijn gegevensbestand terug vind, zijn dus ruim genoeg om de gemeenschappelijke voorouders van menigeen te documenteren. Dat aantal is te krap om te komen tot een voorouder of voorouderpaar voor alle dorpsgenoten van de jongste generatie. Mijn inschatting is, dat je daarvoor tien generaties nodig hebt. Dit is natuurlijk mede afhankelijk van het aantal inwoners en de aanwas daarvan van buiten. In de periode, die het onderzoek bestrijkt is in Nederland de demografische transitie aan de gang. Deze heeft gezorgd voor een groei van de bevolking tot het tienvoudige. Deze groei zorgt ervoor, dat het aantal generaties nodig voor een gemeenschappelijk voorgeslacht van de jongste generatie binnen een bevolkingsgroep toe neemt.

3. Trekken en duwen

Tijdens de demografische transitie is de groei juist in Zuidoost-Brabant uitzonderlijk hoog: Eindhoven en Valkenswaard groeien tot het twintigvoudige, Waalre tot het achttienvoudige. Dit zijn 'pull'-gebieden: gebieden met aantrekkingskracht. Bergeijk (en ook Oirschot bv) zijn 'push'-gebieden: zij groeien slechts met het vijfvoudige en mensen trekken vandaar naar elders. Zo trouwen er in de periode 1811-1900 veertig mensen, geboren in Bergeijk in Valkenswaard en slechts elf mensen uit Valkenswaard in Bergeijk. Van de grotere gemeente wordt Bergeijk in de loop van de tijd dan ook de kleinere.

Het patroon van Stratum, Eindhoven en Gestel wijkt af van dat van de dorpen. Er is dus een dorpspatroon en een stadspatroon. Het merendeel van de trouwlustigen is bij het stadspatroon buiten de gemeente geboren. Dat heeft gevolgen voor de onderlinge verwantschap van de bevolking. Het aandeel van de personen in mijn bestand, dat niet tot de onderling verwante bevolking hoort, groeit dan ook, sinds ik met deze stadse gemeenten begonnen ben: van ongeveer $\frac{1}{4}$ tot plusminus $\frac{1}{3}$. Inmiddels is wel de groep bewoners van Stratum, dat deel uitmaakt van de onderling verwante groep groter, dan degenen, die daar niet bij horen.

Wie op dezelfde huwelijksmarkt slaagt, gaat deel uitmaken van het verknoopte vlechtwerk van de onderling verwante bevolking. Het is interessant om te zien, welke groepen daarbuiten blijven en kennelijk op een andere huwelijksmarkt opereren. In het begin was dat de familie van tolgaarder Antonius Vogels uit Woensel. Zijn kleinkinderen trouwen in Borkel en Schaft met dorpsgenoten en zo wordt ook deze familie onderdeel van het geheel. De rol van grootste groep buiten het vlechtwerk werd daarna overgenomen door Gerrit Lamm en zijn familieleden. Gerrit is protestant en dorpsonderwijzer, maar zijn zoon Samuel is

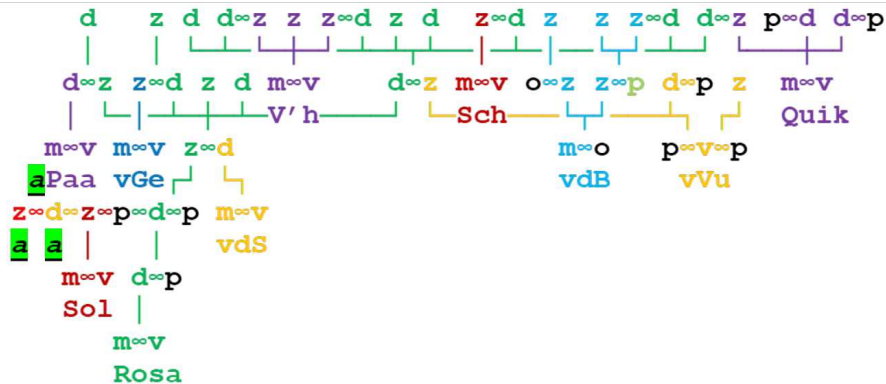
daarnaast ook landbouwer. De familie Lamm vormt o.a. met de families Hageman, Paans, Derksen en Willemsen een groep van protestanten, waarin het beroep van landbouwer en bouwman het meest vermeld wordt. Als dan in Valkenswaard in 1854 de weduwe Derksen (Hendrika Feuskes of Voskens) trouwt met Antonij Schurgers wordt ook deze groep met nu 210 personen vastgeknoopt. Hierna is het de groep protestanten rond Antonie van Galen, burgemeester van Bergeijk en notaris, die de grootste groep los van het vlechtwerk is geworden. De huwelijksmarkt voor deze groep is niet alleen protestant, maar ook notabel. Zij trouwen dus niet met bouwlieden en landbouwers, ook niet als deze protestant zijn. Met de nieuwe stadse groepen uit Stratum en Eindhoven werden andere groepen weliswaar groter dan deze notabele protestanten, maar nu ook de laatste hiervan, die rond het Stratumse bierbrouwersgezin Keunen-v Zeeland is aangehaakt blijkt dat slechts tijdelijk te zijn geweest.

En dan Pieter Soldaat: Hij komt van 1830-1880 voor in het bevolkingsregister van Waalre en de laatste tien jaar ook in Valkenswaard, waar hij in 1875 overlijdt, 84 jaar oud en voor zover bekend: kinderloos. Er zijn ook twee huwelijksakten: in 1837 trouwt hij als weduwnaar van Antonetha van Deursen met Maria Smits, de weduwe van Peeter Hendrikx. Hierdoor wordt hij vastgeknoopt aan het vlechtwerk van de onderling verwante bevolking. Opnieuw weduwnaar geworden trouwt hij in 1844 met Maria van Horssen, de weduwe van Abraham Hanewinkel en moeder van Karel. Hieronder zien we hoe Pieter als z (= zoon) van zijn ouders Sol(daet) door één huwelijk een groep van 45 protestanten aan het vlechtwerk heeft vastgeknoopt.

In totaal zijn er zo vier groepen protestanten met het vlechtwerk verbonden. Deze zijn (althans in mijn gegevensbestand) onderling niet verbonden. Dat je voor het in kaart brengen van een minderheidsgroep een groter gebied moet bestrijken bleek uit het bevolkingsregister van Eindhoven. Daar trof ik het gezin Lamm-Capelle aan. Haar zwager Klaas Bernardus Sanderson is weduwnaar van Hendrica Holzenbosch en verbindt zo de protestante familie Holzenbosch uit Valkenswaard met de eerder genoemde groep rond Gerrit Lamm, die daarmee groeit van 210 tot bijna 300 personen. Een groep, die 'dé protestanten' in het bestand vertegenwoordigt komt er dus aan.

De volgende keer ga ik knopen doorhakken en proberen orde te scheppen in het vlechtwerk. Daarbij komen we ook terecht bij de overeenkomsten tussen de keeper van PSV en Adam en Eva.

En de lessen: In de dorpen trouwt men met elkaar en ligt een gemeenschappelijke voorouder van bruid en bruidegom in de verwachting.

De oudste generaties staan onderaan, de jongste bovenaan.

∞ geeft een relatie weer, d = dochter, m = man, o = onbekende, p = partner, v = vrouw, z = zoon.

De protestantse families zijn Sol(daat), Rosa, vd S(chans), Paa(ns), v Ge(ssel), v Vu(uren), V(er)h(oeven), Sch(rij), vd B(ogert) en Quik.

Bij a is een knoop doorgeknipt, die Pieter Soldaat (de z boven Sol), Maria Smits (de d links van Pieter) en Peeter Hendrikx (de z links van Maria) verbinden met het katholieke deel van deze groep.

Mensen van buiten met dezelfde godsdienst en eenzelfde maatschappelijke positie trouwen veelal met een van hun nieuwe dorpsgenoten.

Een andere religie zorgt voor een afzonderlijke huwelijksmarkt en zo voor een aparte bevolkingsgroep.

Ook rangen en standen (vastgesteld aan de hand van de vermelde beroepen) zorgen voor een afzonderlijke huwelijksmarkt en voor aparte groepen.

TRANSCRIPTIE OUD SCHRIFT

Dik Jager

1 Mijnheer H. Poock,
2 Deese dient tot bekentmakinge
3 dat mons[ieu]r Benjamin Muller sigh
4 heeft laeten aennemen na Zuri-
5 namen, de schipper genaemt Jacob
6 Huijge met het schip Juffr. Anna of
7 het Wapen van Zeeslant, voor de som[m]e
8 van f 50 guld[e]n als blijktt bij de handt-
9 schrift hier ingeslooten, hiernevens
10 dan afbreekende, verblijve volgens
11 toewensinge van mijnheer sijn ge-
12 sontheyt. Vale
14 Amsterdam, den Ue[dele] vrindt en d[ienaar]
14 13 sebtemb[er] 1696 Meijer

MUTATIES LEDENLIJST

Co van het Groenewoud

Per 1 februari 2019 had de NGV 6405 leden en 586 bijkomende leden, waarvan voor de afdeling Kempen- en Peelland 257 leden en 26 bijkomende leden.

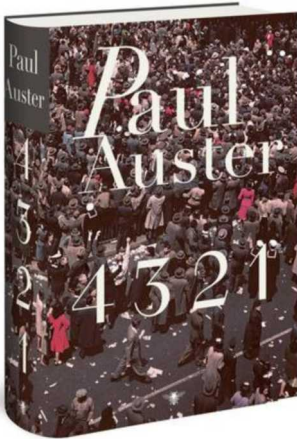
Vanaf 1 november 2018 zijn er in de afdeling zes leden bijgekomen (drie leden en drie bijkomend leden); twee leden zijn overleden en 21 leden (20 leden en een bijkomend lid) hebben hun lidmaatschap opgezegd.

Voor correspondentie aan de NGV gebruikt u het volgende postadres:

NGV, postbus 50, 3980 CB Bunnik,

onder vermelding van uw lidmaatschapsnummer.

Van elke persoon in een genealogie of parenteel liggen de data en relaties vast. Dat komt natuurlijk omdat iedereen één leven leidt.

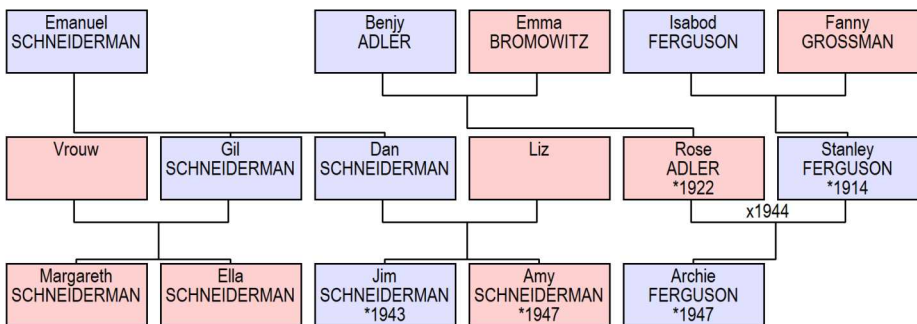

© 2017 Uitgeverij De Bezige Bij

In dit boek 4 3 2 1 van de Amerikaanse schrijver [Paul Auster](#) volgt de lezer vier mogelijke levens van de hoofdpersoon Archie Ferguson. Het boek is opgebouwd uit zeven hoofdstukken, waarbij elk hoofdstuk onderverdeeld is in vieren. Zo vormen bijvoorbeeld de hoofdstukken 1.2 - 2.2 - 3.2- 4.2 - enz. een aparte roman, evenals 1.4 - 2.4 - 3.4 - enz..

In elke deelroman komen veel dezelfde figuren voor; afhankelijk van het toeval (wat gebeurt er met de winkel van Archies vader Stanley) hebben ze een andere rol en/of een ander karakter. Dat geldt ook voor Archie die net als Auster begin 1947 geboren is.

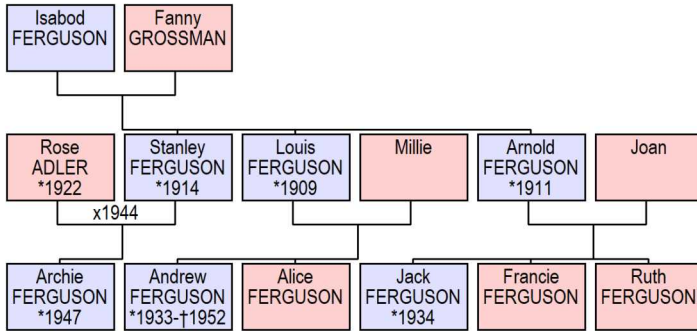
Het boek vertelt zijn wederwaardigheden in de rustige 50-er en de turbulente 60-er jaren in New York en Parijs. Studentenprotesten en politieke moorden (de Kennedy's, King) krijgen hun plaats. Van drie families (Adler, Ferguson en Schneiderman) worden de levens steeds op een andere manier met elkaar verbonden (geneagram 1). Voor elke deelroman is een ander geneagram te maken. In dit artikel staan alleen geneagrammen die voor elke deelroman dezelfde zijn.

geneagram 1

De familie Ferguson

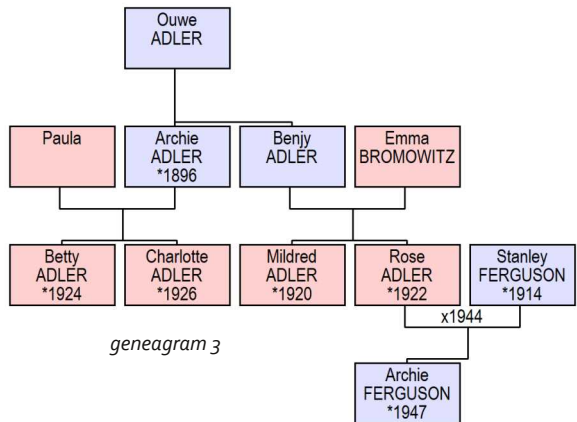
Het boek begint en eindigt met een anekdote hoe sommige Amerikaanse immigrantenfamilies aan hun familienaam komen. Isaac Reznikov komt als Joodse Oost-Europese immigrant op Ellis Island aan (net als de grootvader van Auster), mompelt zijn naam en krijgt de naam Isabod Ferguson mee. Zijn zoon Stanley is ondernemer en trouwt Rose Adler. Samen krijgen zij Archie. De relatie tussen Archie en zijn ouders (met name zijn vader) is per verhaallijn verschillend. Zijn oudere nichtje Francie is voor hem een goede vriendin. Alle Archies zijn intelligent, sportief (baseball en basketbal) en hebben belangstelling voor film en (Franse) literatuur. In elke deelroman schrijft hij wel een boek of een script, is geregeld in New York te vinden en brengt hij een bezoek aan Parijs, de twee steden waar Paul Auster zo van houdt.

geneagram 2

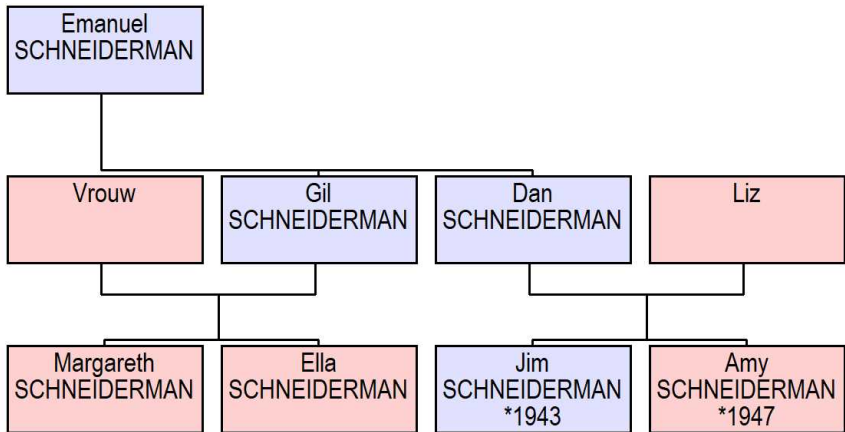
De familie Adler

Naast moeder Rose komt de tante van Archie, Mildred Adler, veelvuldig voor. Vaak als universitair docent. Haar relatie met Archie is soms wat moeilijk, maar zij zorgt wel in een aantal verhaallijnen voor zijn intellectuele ontwikkeling. Grootvader Benjy (Benjamin is de mid-dennaam van de schrijver) speelt een mooie bijrol in het leven van Archie.

geneagram 3

De familie Schneiderman

geneagram 4

Emanuel is de eigenaar van een fotozaak. Rose komt bij hem werken en neemt in een van de verhaallijnen de winkel over. Zijn kleindochter Amy (ook hoofdpersoon) is een vriendin (soms dé vriendin) van Archie. Rose Ferguson-Adler hertrouwt in verschillende deelromans de broers Dan en Gil Schneiderman. Dat maakt Amy stiefzus c.q. stiefnicht van Archie. Haar broer Jim wordt een goede vriend van hem, in tegenstelling tot de dochters van Gil.

Archie Ferguson

Alle vier Archies zijn intelligent en houden van sport (honk- en basketbal), films en (Franse) literatuur. Alle vier schrijven ze: in schoolkranten, als vertaler en verhalenverteller en ten slotte als romancier.

Door toedoen van zijn oom Arnold blijft de vader van **Archie 1** na een roof berooid achter. Archie 1 krijgt een vrij lange relatie met Amy. Bij een auto-ongeluk met nicht Francie verliest hij twee vingers, wat hem later uit Vietnam houdt. Deze Archie wordt journalist; hij wordt dodelijk slachtoffer van een brand door een vergeten sigaret van een onderbuurman.

Archie 2 is geen lang leven beschoren. De woninginrichtingszaak van de drie broers Ferguson brandt af (1953). Een val uit een boom bezorgt Archie 2 zijn eerste idee over het toeval: wat als hij niet was gaan buitenspelen, wat als hij niet

in de boom was geklommen, wat als .. Tijdens een zomerkamp wordt hij als 13-jarige door de bliksem getroffen, iets wat zijn geestelijke vader ook meegemaakt heeft.

De gokschuld van zijn oom Louis (Lew) is de oorzaak van een inbraak en brandstichting van de meubelzaak (1954). Stanley komt in de vlammen om. Rose vertrekt met **Archie 3** naar Manhattan en trouwt Gilbert Schneiderman (1959). Archie ontdekt zijn dubbele geaardheid en vertrekt naar Parijs om bij een vriendin van Gil te wonen. Daar schrijft hij 'Hoe Laurel en Hardy mijn leven redden' dat een succes wordt. Vlak voor de presentatie in Londen wordt hij verkeersslachtoffer doordat hij de daar geldende verkeersregels vergeet.

De laatste afsplitsing **Archie 4** leeft in Maplewood. De meubelzaak wordt in 1941 goed verkocht en Stanley begint drie elektronikawinkels. Het gaat hem voor de wind. Archie Ferguson wordt bevriend met Artie Feldman die tijdens een zomerkamp na een honkbalwedstrijd aan een aneurysma overlijdt (1961). Archie besluit om geen honkbal meer te spelen. Hij schrijft daarover het verhaal 'Verwante Zolen' (over een paar schoenen Hank en Frank) dat later verfilmd zou moeten worden door zijn vriend Noah, stiefzoon van Mildred Adler. De relatie van de ouders van deze Archie houdt niet stand. Rose trouwt met Dan Schneiderman na het overlijden van diens vrouw Liz (1964). Archie 4 gaat met een beurs aan Princeton University studeren, schrijft daar verhalen en ontdekt dat hij steriel is. De laatste van de Fergusons. In 1967 schrijft hij de eerste alinea van zijn eerste echte boek 'De hoofdstad van het verval'. Vervolgens krijgt hij een korte relatie met Celia Feldman, zusje van Artie. In 1968 overlijdt zijn vader en leert Archie diens tweede vrouw kennen. Zijn erfdeel bedraagt \$ 100.000, hij is rijk. Hij vertrekt begin 1970 naar Parijs om een boek over vier denkbeeldige Fergusons te schrijven. "...Maar een ding was zeker. De denkbeeldige Fergusons zouden een voor een sterven, net zoals Martie Feldman gestorven was, maar pas nadat hij hen lief had leren hebben ...". Vandaar de titel van het boek: 4 3 2 1.

De oorspronkelijke titel van het boek was '**Ferguson**'. De turbulente [gebeurtenissen](#) uit 2014 in het gelijknamige stadje zouden misschien een verkeerde indruk van de inhoud van de roman geven. Daarom verandert Auster deze in 4 3 2 1. De titel doet sterk denken aan een klassieker van Agatha Christie: '[Tien kleine negertjes](#)' ook wel 'En toen waren er nog maar ...'.

Alleen in de literatuur kunnen we verschillende levens van dezelfde persoon naspeuren en die in genealogieën onderbrengen. Het onderzoek naar onze voorouders (met slechts één leven) geeft al moeilijkheden én voldoening genoeg.

De kinderkolonie - 'Tot een werkzaam leven opgeleid'**De wezen van Veenhuizen (1824 - 1859)****Auteur: Wil Schackmann****Cat.nr: 11-SMN3**

In 1824 arriveren de eerste 'weezen, vondelingen en verlaten kinderen' in de kinderkolonie Veenhuizen. Hier moeten 's lands meest kansarme kinderen worden opgevoed tot nijvere landarbeiders. Het 'landbouwend weeshuis' is een initiatief van de Maatschappij van Weldadigheid. Met veldwerk en fabrieksarbeid zullen de kinderen hun onderhoud en onderwijs bekostigen. Een waterdicht plan - althans, in theorie. De werkelijkheid pakt anders uit: armoede, ziekte en sterfte grijpen om zich heen en de kosten rijzen de pan uit. In 1859 wordt het kindergesticht overgenomen door het rijk en uiteindelijk omgevormd tot de beruchte straf-inrichting. In de kinderkolonie beschrijft de schrijver de lotgevallen van de wezen, hun opzieners en de bestuurders met mededogen en humor. Op basis van uitgebreid onderzoek in het rijke Koloniearchief wekt hij de geschiedenis tot leven. Uitgave 2016 - 391 bladzijden

Merck toch hoe sterck - Monumenten van verdediging**Auteur: Fred Feddes****Cat.nr: 11-FDS**

De titel 'Merck toch hoe sterck' refereert aan het lied uit Valerius 'Gedenckklanck' dat het taaie verzet van de vesting Bergen op Zoom tegen de 'Spaensche scharen' in de Tachtigjarige Oorlog beschrijft.

Overall in het landschap zijn ze aanwezig: de stille getuigen van eeuwenlange landsverdediging. Soms nog nagenoeg onaangetast, in een enkel geval zelfs nooit op proef gesteld. De auteur legt ze bloot in dit boek en plaatst ze in het grote verband van de eeuwige wedloop tussen aanval en verdediging. De historische verdedigingswerken hebben een markante en duurzame afdruk nagelaten in het aanzien van steden en landschap, zo luidt de stelling die de schrijver en zijn stille getuigen op overtuigende wijze weten te verdedigen.

Uitgave 2004 - 128 bladzijden

De Vrede van Munster - De afsluiting van de Tachtigjarige Oorlog

Auteur: S. Groenveld

Cat.nr: 11-GND

"T'is ghenoech, oorlogsmannen Den crygh is uyt ghebannen" jubelde in 1648 een anoniem Antwerps dichter.

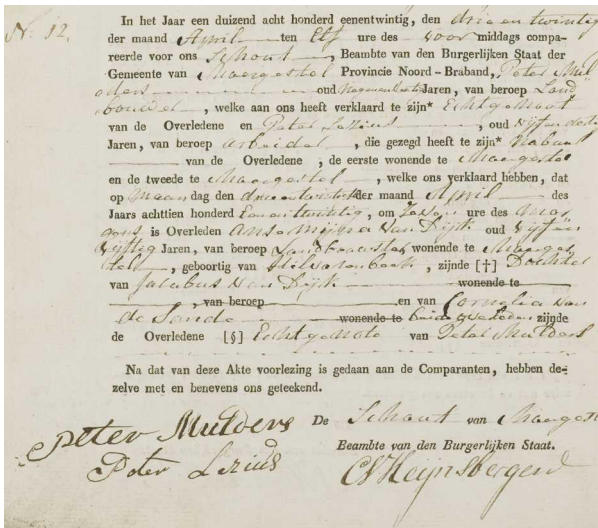
Met de Vrede van Munster kwam in 1648 een einde aan de Tachtigjarige Oorlog. Tegelijkertijd werd de toenmalige Republiek de Verenigde Nederlanden erkend als een soevereine staat.

Deze uitgave staat stil bij de lotgevallen van de Nederlanders die de gebeurtenissen in die dagen meemaakten. Wie waren zij? Hoe verging het hen tijdens de oorlog? Uitgebreid wordt ingegaan op de oorlogvoering te land en ter zee en de gevolgen daarvan. Aan de orde komen verder de structuren en ontwikkelingen in de Lage Landen van vóór en rond het vredesjaar. De nadruk ligt daarbij op de periode na 1621, van waaruit directe lijnen lopen naar de Vrede van Munster.

Uitgave 1997 - 86 bladzijden

WILHELMINA IS ANSELMA

In een vorige aflevering¹ van de Twee Kwartieren werd u als genealoog uitgedaagd om vooral creatief te blijven denken als het gaat om de wijze waarop de voornamen van uw voorouders in de verschillende registers voorkomen. Dat de mogelijkheden schier onuitputtelijk zijn blijkt ook uit het onderstaande voorbeeld.

Op 23 april 1821 overlijdt te Moergestel Antomijna van Dijk, landbouwster, echtgenote van Peter Mulders. Volgens de akte is zij 55 jaar oud en geboortig van Hilvarenbeek, zijnde dochter van Jacobus van Dijk en van Cornelia van de Sande. De eerste gedachte is dat Antomijna is afgeleid van Antonia Wilhelmina (of van Antonia Jacomijna) maar volgens haar trouwakte, en ook in doopakten van haar kinderen heet zij gewoon Wilhel(mi)na. Haar ouders trouwen voor de schepenen van Hilvarenbeek op 4 april 1762, en laten tussen 1763 en 1782 in totaal tien kinderen dopen. Maar.... geen Antonia of Wilhelmina! Wie is dan de vrouw van Peter Mulders? Jacob van Dijk is de zoon van Ansem (Anselmus) van Dijk en daarom heet de derde dochter in het doopboek Anselma. Als je de doopakte bekijkt zie je dat de pastoor eerst een andere voornaam heeft ingevuld, maar die is doorgestreept en dus niet (goed) meer leesbaar. Wat wel nog te lezen zijn de laatste letters: ...mijna.

31 Decemb 1765
 Baptisat ~~Antonia~~ Anselma filiae Jacobi van Dyck et
 Corneliae petri van der Sande conjugum.
 Sponsori Henricus van der Dyck et
 Helena petri van der Sande.

Waarschijnlijk heeft vader Jacob bij de doop als roepnaam Mina (of Mijntje) opgegeven, maar erbij gezegd dat het kind naar zijn vader is vernoemd. En daar heeft de pastoor in tweede instantie Anselma van gemaakt. Toen Mina trouwde wist niemand beter dan dat zij Wilhelmina heette, en die naam kwam dan ook in het doop- en trouwboek terecht. Bij haar overlijden heeft haar echtgenoot, die aangifte doet, zich waarschijnlijk herinnerd dat er iets bijzonders met zijn vrouws voornaam was, en er samen met de ambtenaar van de Burgerlijke Stand Antomijna van gemaakt. Anselmina was beter geweest. Haar leeftijd in haar overlijdensakte klopt precies met haar doopdatum.

Bent u zelf in uw onderzoek ook een bijzondere voornaam of herleiding tegengekomen? Meld het aan de redactie.

¹ Dirck is Theodorus, De Twee Kwartieren, jaargang 26, september 2018, pag. 80.

LEDEN STELLEN ZICH VOOR

Mw. Anja van den Boom uit Best

e-mailadres: derodeolifant@onsmail.nl

Mevrouw Van den Boom, 55 jaar oud, docent praktijkonderwijs, is bijna dertig jaar bezig met genealogie. Anja zoekt naar de families Van den Boom, Huijbers, Nijssen, Verdonk, Van Dooren, Bax, Rovers en Brands. Zij mist nog diverse personen dus daar is zij nog naar op zoek. Maar van de personen die zij heeft in haar stamboom probeert zij wel zo veel mogelijk informatie te verzamelen. Deze informatie haalt zij voornamelijk uit de archieven en van internet. Nu wil zij geen gegevens aanleveren ter publicatie in De Twee Kwartieren, maar wellicht wel in de toekomst wanneer zij een en ander op orde heeft.

Tot nu toe heeft zij niets speciaals gevonden, maar vond het wel leuk om meerdere kruisingen binnen twee families tegen te komen. En een tweeling die op twee opeenvolgende dagen is ingeschreven in het geboorteregister.

Gegevens presenteert Anja met behulp van het Gensdatapro-programma, waarvan zij pas sinds twee maanden geleden gebruik van maakt. Zij heeft geen publicaties op haar naam staan, maar zoals Anja zelf zegt "wat nog niet is kan nog komen."

Anja bezoekt onze afdelingsbijeenkomsten vanwege het vinden van aanvullende informatie in akten, kadaster of andere archieven, omdat voor haar nog veel onbekend is. Zij verwacht vooral een uitwisseling van informatie, dat zij vragen kan stellen waarbij anderen je misschien weer op weg kunnen helpen. Ook is zij geïnteresseerd in lezingen over diverse onderwerpen die gerelateerd zijn aan stamboomonderzoek.

Anja bouwt in haar vrije tijd graag poppenhuizen, leest, tuiniert en is op allerlei manieren creatief bezig.

Margriet Blok-Charbo uit Zaandam

e-mailadres: m.charbo@upcmail.nl

Margriet is circa tien jaar op zoek naar haar voorouders. Omdat zij met een kwartierstaat van haar dochter Veronique bezig is, kan zij geen specifiek land of een familienaam vermelden. Zij beschikt over veel informatie over familieleden in Noord-Brabant waar de ouders van haar moeder Sanders (uit Helmond) vandaan komen. Zij zocht eerst altijd in de archieven maar omdat er nu heel veel via inter-

net te vinden is, wordt het bezoek in archieven wel minder. Wat gepubliceerd is via internet dient wel heel goed nagekeken worden, soms in de archieven.

Zij is, zoals gezegd, bezig met een kwartierstaat en is heel nieuwsgierig hoe ver zij in het verleden komt. Bijzonder is haar achternaam. Zij heeft weten te achterhalen waar die vandaan komt.

Zij maakt gebruik van het computerprogramma Progen.

Onze afdelingsbijeekomsten zal zij zeker niet bezoeken omdat de afstand vanuit Zaandam met het openbaar vervoer ietwat lastig is.

Margriet wil graag haar zoekresultaten, vooral in Noord-Brabant, aan andere leden bekend maken en misschien heeft iemand baat hierbij of kan zij aanvullingen krijgen die haar niet bekend zijn en kan zij achterhalen of er fouten door haar gemaakt zijn in haar speurtocht naar haar voorouders.

Margriet, 77 jaar oud, administratief medewerkster en huishoudelijke hulp geweest, tuiniert graag naast de genealogie.

Kees Lancee uit Nuenen

e-mailadres: keeslancee@gmail.com

De heer Lancee, rijksambtenaar van 63 jaar oud, houdt zich een "kleine" 40 jaar bezig met genealogie. Hij zoekt voornamelijk naar de familienaam "Lancee" en de vele naamvarianties in en rond Utrecht. Zijn gegevens haalt hij uit de archieven en van internet vandaan. Kees wil best de redactie gegevens aanleveren ter publicatie in het afdelingsblad, maar vindt zijn vastleggingen op dit moment nog niet echt gestructureerd. Hij zoekt in de breedte (veel personen met kerngegevens) én in de diepte (zo veel mogelijk over enkele personen). Tot nu toe heeft hij niets bijzonders gevonden. Sinds zeer kort gebruikt Kees Gensdatapro voor het vastleggen van de gevonden resultaten. Kees heeft een eigen website gelanceerd. Zie <http://lancee.one>. Indien mogelijk, gaat hij onze afdelingsbijeekomsten bezoeken vooral vanuit de gedachte van een kruisbestuiving.

Remco Baten uit Nuenen

e-mailadres: remco.baten@icloud.com

Remco, 48 jaar oud en directeur zakelijk en particulier bij een onderdeel van de Nationale-Nederlanden Group, is een broekie op het gebied van de genealogie. Hij is sinds 1 januari bezig met zijn eerste stappen in genealogie. Zijn zoektocht is gericht op de familie Baten in de Kempen. Hij bevindt zich nog in de oriënterende

fase en heeft inmiddels de nodige boeken gelezen en internet afgespeurd over genealogie. Hij werkt met een iMac, reden om als computerprogramma Reunion te overwegen. Hij heeft nu de evaluatieversie voor 1 maand. Hij hoopt op advies bij zijn keuze naar een goed en toekomstbestendig genealogie programma, als hij zo dadelijk onze afdelingsbijeenkomsten komt bezoeken. Remco hoopt dan ook op hulp bij zijn eerste kennismaking bijvoorbeeld in de vorm van een beginners-training.

Remco is getrouwd met Inge en samen hebben zij 3 kinderen (12, 10 en 8 jaar). Hij heeft naast zijn drukke baan nog genoeg andere hobby's en bestuursfuncties. Dus vervelen hoeft hij zich niet.

BESTUUR VAN DE AFDELING KEMPEN- EN PEELLAND

Contact:	0499-373523	Salderes 93	5682 EP	BEST
Anton Neggers				voorzitter@kpl.ngv.nl
Marie-Louise van Wijk – van Duurling				secretaris@kpl.ngv.nl
Jacques Haubrich				penningmeester@kpl.ngv.nl
Dik Jager				cursussen@kpl.ngv.nl
Co van het Groenewoud				ledenadm@kpl.ngv.nl
Astrid Magielse-Dix				scanbeheer@kpl.ngv.nl
Martien van de Donk				vicevoorzitter@kpl.ngv.nl
Peter Roosenboom				communicatie@kpl.ngv.nl

VOOR ONDERSTEUNING EN ADVIES

Voor advies en hulp bij uw genealogieprogramma:

(voor contact klik op e-mailadres)

GensDataPro:	André Van Damme	e-mailadres
GensDataPro	Wim van Stek	e-mailadres
Aldfaer	Johan van Hassel	e-mailadres
PRO-GEN	Ben Bal	e-mailadres
GRAMPS	Peter Roosenboom	e-mailadres
webtrees	Peter Roosenboom	e-mailadres

Nederlandse Genealogische Vereniging

Website <https://ontdekjouwverhaal.nl/>

NGV-KPL <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/kempen-en-peelland/>